

TRAININGSONTWERP: 1Gezin1Plan: begeleiden bij opvoed- en opgroevragen

Training	: Gezinscoaches / ambulante (gezins)begeleiders /
Contacturen	: 36 uur (6 keer 6)
Opdrachten/lezen	: 12 uur
Groepsgrootte	: maximaal 15
Data	: in overleg
Tijd	: 9.30u – 12.30u en 13.00u – 16.00u
SKJ accreditatie	: 48 punten
Trainer	: Maria Vermeulen

Context van deze training:

Deze training is ontwikkeld op verzoek van en in nauwe samenwerking met gezinscoaches en gedragswetenschappers van het Leger des Heils. Onder hen is een grote behoefte aan het ontwikkelen van meer éénduidigheid in de werkprocessen en inhoudelijke toerusting op het begeleiden bij pedagogische vragen van ouders en het inschatten van veiligheid.

Gezinscoaches werkzaam bij het Leger des Heils zijn allen HBO geschoolde jeugdzorgprofessionals. In het afgelopen jaar is de aandacht voor pedagogische vraagstukken binnen het team gezinscoaches toegenomen en is het hulpverleningsaanbod hieromtrent uitgebreid.

Doelstellingen:

Na afloop van de training kunnen deelnemers:

- methodisch netwerkgericht werken bij gezins-/opvoedproblemen
- methodische pedagogische begeleiding bieden bij opvoedvragen van ouders
- werken vanuit een competentiegerichte basishouding richting ouders
- Oplossingsgericht werken in contact met ouders

Onderwerpen die aan de orde komen:

- Verbinding maken met het liefhebbende ouderhart vanuit ouderschapstheorie van Alice van der Pas
- Samenwerkingsrelaties inschatten en opbouwen. Ook met zorgmijdende ouders!
- Gedragsproblemen van kinderen in kaart brengen
- Veranderingen op de opvoedvloer van ouders initiëren en begeleiden
- Ouders eigenaar laten zijn van eigen hulpverleningsproces
- Oplossingsgerichte gespreksvoering
- Een rondetafelgesprek arrangeren en uitvoeren met informele en formele raadgevers
- Veiligheid inschatten en bespreekbaar maken in samenwerking met ouders en netwerk
- Structureel samenwerken met het netwerk van gezinnen
- Inzetten van creatieve hulpmiddelen tijdens gespreksvoering

Didactisch concept:

- Aandacht voor en inzicht in parallele processen
- Afwisselende werkvormen gericht op kennisoverdracht, attitudevorming en uitbreiding van vaardigheden
- Praktijk van de werkers als uitgangspunt
- Reflectie op eigen handelen als belangrijk leermiddel
- Implementatie van de training vindt plaats middels werkplekopdrachten die ontwikkeld zijn in samenwerking met Lindez. Deze opdrachten worden apart geaccrediteerd door SKJ

Dag één : Ouderschap en samenwerken met ouders

ONDERDEEL	TIJDSDUUR	BESCHRIJVING	WERKVORM	LEERDOELEN	GERICHT OP UITBREIDEN VAN: kennis/visie/attitude/vaardigheden
1	10 min.	Welkom en introductie	Trainer stelt zichzelf voor Meditatief moment ter opening	<ul style="list-style-type: none">• Deelnemers ervaren een begin van verbondenheid met de trainer	Attitude
2.	20 min.	Kennismaking	Deelnemers stellen elkaar in tweetallen aan trainer voor, en noemen daarbij steeds één kwaliteit van hun collega	<ul style="list-style-type: none">• Deelnemers en trainer leren elkaar kennen• Teamleden ervaren de kracht van erkenning• Er ontstaat een positieve groepssfeer	Vaardigheden
3.	30 min.	Formuleren van persoonlijke doelen	Deelnemers stellen in tweetallen elkaar de volgende vragen: <ul style="list-style-type: none">• Waaraan herkennen jullie een 'vakbekwame jeugdhulpverlener'?• Op welk moment in de afgelopen week kwam je het	<ul style="list-style-type: none">• Deelnemers leren (in beginsel) volgende interventies:<ul style="list-style-type: none">- Doelformulering door de cliënt- Schaalvraag met focus op dat wat er al wel is	Vaardigheden

			<p>meest in de buurt van die vakbekwame jeugdhulpverlener?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat deed jij waardoor dit moment ontstond? • Als ik jou vraag op een schaal van 0-10 (0 = helemaal niet en 10 = helemaal wel) waar je zit met betrekking tot je vakbekwaamheid, welk cijfer geef je jezelf dan? • Wat maakt dat je al op zit? • Wat doe je anders/meer/minder als je één punt verder bent gekomen? • Wat zouden je cliënten daarvan merken? 	<ul style="list-style-type: none"> - Exploreren van uitzondering (= bewustwording van al aanwezige krachten) - Haalbare en concrete doelen stellen - Circulaire vraagstelling 	
4.	20 min.	Reflectie op opdracht en transfer naar theoretische uitgangspunten van 1Gezin1Plan Transfer naar inhoud en doelen van deze training.	Plenaire terugkoppeling en theoretische toelichting door trainer.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn zich bewust van de werkzame factoren van de door hen gebruikte interventies • Deelnemers hebben oog voor parallele proces 	Kennis /Visie / attitude
5.	40 min	Hoe kijken we (als samenleving en als hulpverleners) naar ouders en het ouderschap?	Brainstormopdracht over ouderschap en opvoederschap. Kennisoeverdracht van ouderschapstheorie van Alice van der Pas.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers reflecteren op hun eigen axioma's over ouderschap • Deelnemers kennen de theoretische uitgangspunten van ouderschapstheorie. 	Kennis / Visie / Attitude

6.	20 min.	Oefening: inleven en erkennen	Rollenspel waarbij deelnemers zich afvragen: waar heeft deze ouder 'nood aan', in plaats van: wat moet deze ouder doen? Deelnemers doen dit adhv casuïstiek waarbij ouders probleemgedrag ervaren met hun kind.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen perspectief van de ouder innemen en van daaruit erkenning geven. • Deelnemers zijn in staat om ouders in de ontmoeting ouders te leiden naar een 'goede-ouder-ervaring' 	Vaardigheden
7.	20 min.	Introductie bufferdenken zoals ontwikkeld door Alice van der Pas n.a.v. haar ouderschapstheorie	Kennisoverdracht Filmfragment van interview met Alice van der Pas	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben kennis van het bufferschema 	Kennis
8.	30 min.	Hoe impliciet en expliciet kijken deelnemers nu al naar de buffers?	Deelnemers gaan aan de hand van eigen casuïstiek kijken naar de wijze waarop buffers functioneren in huidige cliëntsituaties en op welke wijze zij daar nu al op interveniëren	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen het denken vanuit buffers toepassen op eigen cliëntsituatie 	Visie/ vaardigheden
9.	30 min.	Wat vraagt het buffer denken van hulpverleners? Hoe kan het bufferdenken van invloed zijn op de werkprocessen?	Plenaire inventarisatie Vaststellen van eventuele gewenste wijziging in het huidige werkproces waardoor het denken vanuit bufferschema een structurele plek krijgt in het werkproces.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers verbreden focus van opvoedvloer en omstandigheden naar buffers • Deelnemers integreren het bufferschema in het werkproces 	visie
10.	20 min.	Starten van hulp: In welke relatie staat de hulpvrager tot de hulpverlener?	Kennisoverdracht over het oplossingsgerichte stroomschema rond verschillende samenwerkingsrelaties. Centrale vraag: hoe maak ik verbinding?	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben inzicht in de verschillende samenwerkingsrelaties met cliënten • Deelnemers weten welke interventies effectief zijn in 	Kennis

				de verschillende samenwerkingsrelaties	
11.	20 min.	Herkennen van de aard van de samenwerkingsrelatie	Analyse filmfragment aan de hand van het stroomschema	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat verschillende samenwerkingsrelaties te herkennen • Deelnemers zijn in staat verschillende effectieve interventies te herkennen 	Kennis / attitude
12.	80 min.	Bouwen aan een werkbare samenwerkingsrelatie met ouders	Aan de hand van aangeleverde casuïstiek oefenen van verschillende interventies bij de verschillende samenwerkingsrelaties.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om in verschillende samenwerkingsrelaties effectieve interventies toe te passen • Deelnemers zijn in staat om te bouwen aan een werkbare samenwerkingsrelatie met ouders 	Vaardigheden
13.	20 min.	Formulering van persoonlijke doel, actie en werkpunt	<p>Deelnemers formuleren antwoorden op de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welk einddoel stel ik mijzelf, n.a.v. deze trainingsdag? • Welke actie brengt mij een stap(je) dicht bij dit einddoel? • Welk haalbaar werkpunt volgt uit de wenselijke actie? • Wie/wat kan mij daarbij helpen? • Op welke manier gaat de cliënt hier iets van merken? 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen oplossingsgericht een eigen veranderproces initiëren en regisseren • Deelnemers kunnen zichzelf dezelfde vragen stellen die zij aan ouders stellen 	Vaardigheden
14.	10 min.	Evaluatie en afsluiting	Deelnemers geven feedback aan trainer en spreken eventuele wensen uit	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen feedback geven aan trainer 	Vaardigheden

				<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen wensen formuleren • Deelnemers sluiten deze dag op een open en positieve manier af. 	

Dag 2 Gezinshulpverlener als verandercoach

ONDERDEEL	TIJDSDUUR	BESCHRIJVING	WERKVORM	LEERDOELEN	GERICHT OP UITBREIDEN VAN: kennis/visie/attitude/vaardigheden
1.	10 min.	Opening	Meditatief moment ter opening	Deelnemers ervaren een begin van verbondenheid met de trainer	Visie / attitude
2.	30 min.	Terugkoppeling	<p>Deelnemers delen in tweetallen hun ervaringen rond de voorgenomen werkpunten. Deelnemers oefenen met oplossingsgerichte doorvragen zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe is het je gelukt om dit werkpunt uit te voeren? - Wat heeft het jou opgeleverd? - Wat zegt dat over jou - Wat heeft het je cliënt opgeleverd? - Wat wil je vaker gaan doen? - Wie kan je daarbij helpen? <p>Plenaire terugkoppeling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat elkaar op een oplossingsgerichte wijze te bevragen op het leerproces van hun collega's (parallel proces) • Deelnemers zijn zich bewust van eigen krachten en (groei)mogelijkheden 	Visie / attitude / vaardigheden
3.	15 min.	Hulpverleningscyclus en format hulpverleningsplan	Kennisoverdracht	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben inzicht in een hulpverleningsproces 	Kennis
4.	75 min.	Gezinsgericht kennismaken en			

		afstemmen op de hulpvraag en/of klacht	<p>Uitleg en instructie van vaardigheden voor gezinsgericht verkenning van hulpvraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanleiding hulp > doorvragen - Ieders gedachten, gevoelens en mening over probleem - Voorbeeldsituatie uitvragen (SRC Reeks) - Van probleemgericht naar wensgericht vragen <p>Oefenen in vijftallen Reflectie op leermomenten vanuit perspectief gezinsleden als perspectief hulpverlener</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om verbinding te maken met alle gezinsleden • Deelnemers zijn in staat om af te stemmen op ieders perceptie op de hulpvraag en situatie • Deelnemers zijn in staat om systematisch door te vragen • Deelnemers zijn in staat om een eerste beweging op gang te brengen richting wensgericht spreken 	Attitude / Vaardigheden
5.	90 min.	Inventarisatiefase	<p>Toelichting en instructie op enkele technieken om te inventariseren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wondervraag - Exploreren van de uitzondering - Inzoomen op de uitzondering - Copingvragen - Schaalvraag - Observatie-registratieopdracht - Vragenlijst dagelijkse routine - Netwerk in beeld (trainingsdag 3) - Analyse van veiligheid (trainingsdag 5) <p>Oefenen in vijftallen Reflectie op leermomenten vanuit perspectief gezinsleden als perspectief hulpverlener</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om verschillende interventies toe te passen die bijdragen aan het inventariseren van de hulpvraag en cliëntsituatie • Deelnemers zijn in staat de inventarisatie in gezinsverband uit te voeren • Deelnemers zijn in staat om gezinsleden te leiden naar eigen mogelijkheden 	Attitude / Vaardigheden
6.	45 min.	Werkplan opstellen	Trainer bespreekt enkele voorbeelden van situaties waarin gewerkt wordt	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om een werkplan op te stellen 	Vaardigheden

			<p>van einddoel naar werkdoel, naar werkpunt en naar actiepunt.</p> <p>Deelnemers gaan in één eigen casus een werkplan invullen</p>	<p>waar de cliënt zich eigenaar van voelt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om een werkplan op te stellen die uitmondt in concrete en haalbare acties 	
7.	30 min.	Evalueren en reflecteren met cliënt	Deelnemers gaan oefenen in het evalueren van de werkpunten en het evalueren van de werkrelatie met de cliënt.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen gestructureerd evalueren • Deelnemers zijn in staat hun eigen handelen als onderwerp van gesprek te laten zijn in contact met de cliënt 	Vaardigheden
8.	35 min.	Plenair oefenen	Deelnemers bouwen gezamenlijk een gesprek op en oefenen integraal de vaardigheden die deze dag aan de orde zijn gekomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben zelfvertrouwen om de geleerde interventies te gaan oefenen in de eigen praktijk 	Attitude / vaardigheden
09.	20 min.	Formulering van persoonlijke doel, actie en werkpunt	<p>Deelnemers formuleren antwoorden op de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welk einddoel stel ik mijzelf, n.a.v. deze trainingsdag? • Welke actie brengt mij een stap(je) dicht bij dit einddoel? • Welk haalbaar werkpunt volgt uit de wenselijke actie? • Wie/wat kan mij daarbij helpen? • Op welke manier gaat de cliënt hier iets van merken? 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen oplossingsgericht een eigen veranderproces initiëren en regisseren • Deelnemers kunnen zichzelf dezelfde vragen stellen als die zij aan ouders stellen (parallele proces) 	Visie / attitude / vaardigheden
12.	10 min.	Evaluatie en afsluiting	Deelnemers geven feedback aan trainer en spreken eventuele wensen uit	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen feedback geven aan trainer • Deelnemers kunnen wensen formuleren 	Attitude / vaardigheden

- Deelnemers sluiten deze dag op een open en positieve manier af.

Dag 3 Samenwerken met belangrijke betrokkenen

ONDERDEEL	TIJDSDUUR	BESCHRIJVING	WERKVORM	LEERDOELEN	GERICHT OP UITBREIDING VAN: kennis/visie/attitude/vaardigheden
1.	10 min.	Welkom en opening	Meditatief moment	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers ervaren verbondenheid met elkaar 	Visie / attitude
2.	20 min.	Terugblik	<p>Deelnemers delen in tweetallen hun ervaringen rond de voorgenomen werkpunten. Deelnemers oefenen met oplossingsgerichte doorvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe is het je gelukt om dit werkpunt uit te voeren? - Wat heeft het jou opgeleverd? - Wat zegt dat over jou - Wat heeft het je cliënt opgeleverd? - Wat wil je vaker gaan doen? - Wie kan je daarbij helpen? <p>Plenaire terugkoppeling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers ervaren de kracht van empowerment gerichte evaluatie • Deelnemers maken de transfer naar veranderprocessen waar cliënten door heen gaan 	Vaardigheden
3.	20 min.	Netwerkgericht werken / bouwen aan de buffer: een solidaire gemeenschap	Kennisoverdracht over paradigma-shift / de nieuwe route als één van de transformatiedoelen bij transitie jeugdzorg.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben inzicht in de implicaties van het werken vanuit het oude en nieuwe paradigma • Deelnemers hebben inzicht in de beweging waar het domein van jeugdzorg en welzijn zich in bevinden. 	Visie

4.	20 min.	Mitsen en maren	Deelnemers inventariseren bezwaren die ouders kunnen hebben bij het samenwerken met netwerk Deelnemers inventariseren mogelijke reacties die dilemma's van ouders kunnen verkleinen	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers beseffen welke bezwaren cliënten kunnen hebben om samen te werken met het eigen netwerk • Deelnemers kunnen adequaat en helpend reageren op de mitsen en maren van gezinnen voor wat betreft het samenwerken met het eigen netwerk 	Kennis / Visie
5	30 min.	Mitsen en maren verminderen	Deelnemers oefenen in tweetallen met interventies die de mitsen en maren van cliënten helpen verminderen	Deelnemers kunnen interventies die dilemma's verkleinen, daadwerkelijk toepassen in gesprekken met cliënten	Vaardigheden
6.	90 min.	Netwerk in beeld	Deelnemers krijgen instructie en gaan in tweetallen aan de slag met het maken van achtereenvolgens een persoonlijk: <ul style="list-style-type: none"> - Genogram - Levenslijn - Ecogram Deelnemers oefenen met het stellen van verdiepende vragen waardoor de kracht van het netwerk meer duidelijk en voelbaar wordt.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om methodisch en gestructureerd het netwerk van cliënten in beeld te krijgen • Deelnemers zijn in staat om de cliënt de kracht van zijn/haar netwerk zelf te laten ontdekken 	Vaardigheden
7.	10 min.	Netwerkgerichte gespreksvoering	Introductie 4 kolommenmodel	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kennen het vier kolommenmodel en kennende uitgangspunten die hier aan ten grondslag liggen 	Kennis
8.	30 min.			<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers ervaren de kracht van het 	Visie / attitude / vaardigheden

		Zelf ervaren van netwerkgerichte gespreksvoering	Deelnemers gaan met een persoonlijke vraag of zorg door de vier kolommen.	netwerkgericht vragen stellen	
9.	30 min.	Zelf oefenen met netwerkgerichte gespreksvoering	Deelnemers gaan in drietallen adhv een eigen casus oefenen met de vier kolommen	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers kunnen het netwerkgericht vragen stellen mbv het vier kolommenmodel toepassen in contact met cliënten 	Vaardigheden
10.	60 min.	Rondetafelgesprek: samenwerken met formele en informele raadgevers	Kennisoverdracht over structuur en proces van rondetafelgesprek. Deelnemers oefenen in twee groepen met een rondetafelgesprek.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers zijn in staat om een rondetafelgesprek te organiseren en te leiden 	Vaardigheden
11.	20 min.	Formulering van persoonlijke doel, actie en werkpunt	Deelnemers formuleren antwoorden op de volgende vragen: <ul style="list-style-type: none"> Welk doel stel ik mijzelf, n.a.v. deze trainingsdag? Welke actie vraagt dat? Welk haalbaar werkpunt volgt uit de wenselijke actie? Wie/wat kan mij daarbij helpen? Op welke manier wordt de cliënt dan beter geholpen? 	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers kunnen oplossingsgericht een eigen veranderproces initiëren en regisseren Deelnemers kunnen zichzelf dezelfde vragen stellen als die zij aan ouders stellen 	Visie / attitude / vaardigheden
12.	10 min.	Evaluatie en afsluiting	Deelnemers geven feedback aan trainer en spreken eventuele wensen uit	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers kunnen feedback geven aan trainer Deelnemers kunnen wensen formuleren Deelnemers sluiten deze dag op een open en positieve manier af. 	Visie / attitude / vaardigheden
13.	10 min.	Evaluatie en afsluiting	Deelnemers geven feedback aan trainer en spreken eventuele wensen uit	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers kunnen feedback geven aan trainer 	vaardigheden

				<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen wensen formuleren • Deelnemers sluiten deze dag op een open en positieve manier af. 	
--	--	--	--	--	--

Dag 4 De opvoedvloer

ONDERDEEL	TIJDSDUUR	BESCHRIJVING	WERKVORM	LEERDOELEN	GERICHT OP UITBREIDEN VAN: Kennis/visie/attitude/vaardigheden
1.	10 min.	Opening	Meditatief moment	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers ervaren onderling verbondenheid 	Visie/ attitude
2.	30 min.	Terugkoppeling	<p>Deelnemers delen in tweetallen hun ervaringen rond de voorgenomen werkpunten. Deelnemers oefenen met oplossingsgerichte doorvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe is het je gelukt om dit werkpunt uit te voeren? - Wat heeft het jou opgeleverd? - Wat zegt dat over jou - Wat heeft het je cliënt opgeleverd? - Wat wil je vaker gaan doen? - Wie kan je daarbij helpen? <p>Plenaire terugkoppeling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers ervaren de kracht van empowerment gerichte evaluatie • Deelnemers maken de transfer naar veranderprocessen waar cliënten door heen gaan 	Attitude / vaardigheden
3.	30 min.	Wat kenmerkt opvoeden? Wat heeft een kind nodig van opvoeders?	<p>Kennisoverdracht</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cirkel van veiligheid • Wortels en vleugels • Grenzen en nabijheid • Opvoedtaken zoals verwoord door Alice van der Pas (contact, grenzen, timen en doseren, emotieregulering) 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben inzicht in basisbehoeften van kinderen tijdens de ontwikkeling van kind naar volwassene 	Kennis

4.	30 min.	Ontwikkelingstaken van kinderen	Deelnemers maken in groepjes van 3 een mindmap van kenmerken van verschillende leeftijdsfases en wat deze van opvoeders vragen.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers weten welke kenmerkend gedrag hoort bij de diverse ontwikkelingsstadia van kinderen Deelnemers weten per ontwikkelingsfase welk opvoedgedrag om accentuering vraagt. 	Kennis
5.	20 min.	Wat vraagt opvoeden aan opvoedvaardigheden?	Deelnemers analyseren enkele opvoedsituaties van filmfragmenten en benoemen opvoedvaardigheden. Trainer sluit deze analyse af met een overzicht zoals ingedeeld in het opvoedkompas	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers beseffen de reikwijdte van de opvoedopdracht die ouders hebben Deelnemers kunnen het opvoeden van ouders differentiëren aan de hand van het opvoedkompas 	Visie / vaardigheden
6	15 min.	Activeren en/of adviseren?	Kennisoverdracht > nogmaals aandacht voor de verschillende samenwerkingsrelaties. Advisering is alleen effectief bij een consulterende relatie.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers kennen de voorwaarden om tot advisering te kunnen overgaan. 	Kennis / visie
7.	40 min.	Contact tussen opvoeder en kind	Deelnemers analyseren adhv film materiaal basiscommunicatie in contact met kinderen: <ul style="list-style-type: none"> - Aankijken - Vriendelijke toon en gezichtsexpressie - Initiatief ontvangen - Ontvangstbevestiging geven en vragen - Beurt verdelen - Kring maken met andere kinderen - Aanraken 	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers kunnen de verschillende deelaspecten van een goed contact tussen ouder en kind verwoorden en herkennen 	Vaardigheden

			<ul style="list-style-type: none"> - Emoties/gedachten/gevoelens van het kind benoemen - Eigen emoties/gedachten/gevoelens benoemen 		
8.	40 min.	Vaardigheden aanleren rond: versterken van gedrag	<p>Deelnemers oefenen met verschillende tools om opvoedvaardigheden rond aanleren van gedrag te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afstemmen - Benoemen gewenst gedrag - Keuzes voorleggen - Samen oplossen - Belonen - Verantwoordelijkheid geven - Complimenten geven 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om ouders te adviseren en te activeren rond het aanleren van gewenst gedrag 	Vaardigheden
9.	40 min.	Vaardigheden aanleren rond: afleren van gedrag	<p>Deelnemers oefenen met verschillende tools om opvoedvaardigheden rond afleren van gedrag te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - afleiden - Waarschuwen - Straffen (doel, wijze, effect) - Strafplek - Grenzen aangeven - Logische consequenties laten ervaren 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat ouders te adviseren en activeren rond afleren van gedrag. 	Vaardigheden
10.	40 min.	Vaardigheden aanleren rond negeren/loslaten van gedrag	<p>Deelnemers oefenen met verschillende tools om opvoedvaardigheden rond negeren/loslaten van gedrag te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perspectief van het kind erkennen - Toekijken 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat ouders te adviseren en activeren rond negeren/loslaten van gedrag 	Vaardigheden

			<ul style="list-style-type: none"> - Afwachten - Loslaten - Benoemen wat je als opvoeder doet en wat je van het kind verwacht - Time-out nemen of geven 		
11.	40 min.	Vaardigheden aanleren rond voorschrijven van gedrag	<p>Deelnemers oefenen met verschillende tools om opvoedvaardigheden rond voorschrijven van gedrag te versterken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Passende regels bepalen - Instructie geven - Verwachtingen aangeven - Aandringen - Niet beschikbaar zijn 	Deelnemers zijn in staat om ouders te adviseren en te activeren rond het voorschrijven van gedrag.	
12.	20 min.	Formulering van persoonlijke doel, actie en werkpunt	<p>Deelnemers formuleren antwoorden op de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welk doel stel ik mijzelf, n.a.v. deze trainingsdag? • Welke actie vraagt dat? • Welk haalbaar werkpunt volgt uit de wenselijke actie? • Wie/wat kan mij daarbij helpen? • Op welke manier wordt de cliënt dan beter geholpen? 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen oplossingsgericht een eigen veranderproces initiëren en regisseren • Deelnemers kunnen zichzelf dezelfde vragen stellen als die zij aan ouders stellen 	Visie / attitude / vaardigheden
13.	10 min.	Evaluatie en afsluiting		<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen feedback geven aan trainer • Deelnemers kunnen wensen formuleren • Deelnemers sluiten deze dag op een open en positieve manier af. 	

Dag 5 Opvoedvloer / vervolg

ONDERDEEL	TIJDSDUUR	BESCHRIJVING	WERKVORM	LEERDOELEN	GERICHT OP UITBREIDEN VAN: Kennis/visie/attitude/vaardigheden
1.	10 min.	Opening	Meditatief moment	Deelnemers ervaren onderling verbondenheid	Visie/ attitude
2.	30 min.	Terugkoppeling	<p>Deelnemers delen in tweetallen hun ervaringen rond de voorgenomen werkpunten. Deelnemers oefenen met oplossingsgerichte doorvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe is het je gelukt om dit werkpunt uit te voeren? - Wat heeft het jou opgeleverd? - Wat zegt dat over jou - Wat heeft het je cliënt opgeleverd? - Wat wil je vaker gaan doen? <p>Wie kan je daarbij helpen</p> <p>Plenaire terugkoppeling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers ervaren de kracht van empowerment gerichte evaluatie • Deelnemers maken de transfer naar veranderprocessen waar cliënten door heen gaan 	Attitude / vaardigheden
3.	40 min.	Opvoedproblemen	<p>Kennisoverdracht over belangrijke opvoedvragen van ouders</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vestigen van gezag • Boos en opstandig gedrag • Concentratie en aandachtsproblemen • Ongehoorzaam gedrag • Verschillen in opvoedstijlen 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben inzicht in veel voorkomende opvoedvragen van ouders 	kennis

4.	60 min.	Nieuwe Autoriteit	Deelnemers maken kennis met belangrijkste uitgangspunten van Nieuwe Autoriteit.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben inzicht in principes van Nieuwe Autoriteit • Deelnemers kunnen uitgangspunten Nieuwe Autoriteit plaatsen in maatschappelijke context. 	Kennis
5.	100 min.	Goed kwaad!	Methodisch helpen van ouders bij het omgaan met boos en opstandig gedrag. Dit is mede gebaseerd op principes van Nieuwe Autoriteit	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om ouders te ondersteunen bij boos en opstandig gedrag met behulp van het werkboek Goed kwaad 	Vaardigheden
6.	120 min.	Ernstig problematisch gedrag	<p>Uitleg over diagnostisch proces. Deelnemers doorlopen adhv eigen casuïstiek in tweetallen de stappen in het diagnostisch proces. Per stap geeft trainer instructie en tools om deze uit te kunnen voeren.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. klachtanalyse 2. probleemanalyse 3. verklaringsanalyse 4. indicatieanalyse 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om een diagnostisch proces met ouders te doorlopen gericht op het verkrijgen van gezamenlijk inzicht in wat er nodig is voor ouders en kind • Deelnemers zijn in staat om in te schatten of er nader ontwikkelingspsychologisch onderzoek noodzakelijk is • Deelnemers kunnen inschatting maken welke hulpverleningsinterventie noodzakelijk is. 	Kennis / visie / vaardigheden
7.	10min.	Opdracht	Uitleg opdracht : Laat de groep in maximaal 2 minuten zien/ervaren/voelen/ wat jouw leerproces geweest is tijdens deze training.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat hun eigen professionele groei te onderkennen en daarover te communiceren 	Visie Vaardigheden

8.	10 min.	Evaluatie en afsluiting	Deelnemers verwoorden de leeropbrengst van deze dag Deelnemers geven feedback aan de trainer.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers kunnen feedback geven aan trainer • Deelnemers kunnen wensen formuleren • Deelnemers sluiten deze dag op een open en positieve manier af. 	Visie
----	---------	-------------------------	--	--	-------

Dag 6 Samenwerken aan veiligheid / gebruik van creatieve hulpmiddelen bij gesprekken

ONDERDEEL	TIJDSDUUR	BESCHRIJVING	WERKVORM	LEERDOELEN	GERICHT OP UITBREIDEN VAN: Kennis/visie/attitude/vaardigheden
1.	10. min	Welkom en opening	Meditatief moment		Visie
2.	50 min.	Richtlijnen Meldcode	Meldcode quiz	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn op de hoogte van de verschillende inhoudelijke en juridische aspecten van de Meldcode • Deelnemers weten welke acties er vanuit de meldcode ondernomen moeten worden bij het in gang zetten van de Meldcode • Deelnemers weten welke wijziging er in de Meldcode plaats vindt vanaf 01-01-2017 	Kennis
3.	90 min.	Veiligheidsinschatting en veiligheidsplan maken in samenwerking met	Kennisoverdracht met betrekking tot het wegingsproces	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers zijn in staat om goed onderbouwd een 	Visie / attitude / vaardigheden

		formele en informele raadgevers	Casuïstiek bespreking	<p>inschatting te maken van de veiligheid van kinderen</p> <ul style="list-style-type: none"> Deelnemers zijn in staat om een veiligheidsinschatting te maken in samenwerking met informele en formele betrokkenen 	
4.	90 min.	Gebruik maken van creatieve hulpmiddelen om gesprek een speels karakter te geven.	In drie rondes maken deelnemers kennis met enkele gesprekstoets die ontwikkeld zijn vanuit oplossingsgerichte benadering.	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers kunnen aanvullende hulpmiddelen gebruiken bij gespreksvoering binnen gezinnen 	Vaardigheden
5.	45 min.	Evaluatie leerproces op teamniveau	<p>Deelnemers inventariseren in subgroepen wat het 'teamkapitaal' is. Waar zijn deelnemers goed in, waar zijn zij beter in geworden, waarin kunnen zij groeien?</p> <p>Deelnemers inventariseren veranderwensen mbt hulpverleningsprocessen</p> <p>Deelnemers inventariseren voorstellen voor verdere borging van het geleerde op teamniveau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers zijn op elkaar afgestemd voor wat betreft wensen/doelen/werkwijzen Deelnemers dragen verantwoordelijkheid voor gezamenlijke groei Deelnemers 	Visie / attitude / vaardigheden
6.	75 min.	Presentatie persoonlijk leerproces.	<p>Groep wordt gesplitst. Elke deelnemer presenteert zijn eigen leerproces aan de groep. Leerproces gaat over kennis, visie en vaardigheden rond het werken vanuit 1gezin1plan.</p> <p>Deelnemers ontvangen bemoediging en aanmoediging van hun collega's.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers ontvangen waardering voor de eigen inzet en groei tijdens deze training. 	Visie / attitude / vaardigheden
7.	20 min.	Evaluatie/ Afsluiting	Plenaire afsluiting		

Dit trainingsontwerp is gebaseerd op de volgende bronnen:

Literatuur:

Handboek methodische ouderbegeleiding 3; Opvoedproblemen nader verklaard Alice van der Pas. 2013 Uitgeverij SWP Amsterdam 196 blz
Het Gezin centraal; Handboek voor ambulante hulpverleners. Arjan Bolt. Uitgeverij SWP Amsterdam. 2017 591 blz
In contact met ouders; empowerment gericht adviseren bij opvoedvragen. Christa Nieuwboer Uitgeverij: Noordhoff Uitgevers. 2015 123 blz
1gezin1plan Handboek voor de Praktijk. Arjan Bolt. Uitgeverij SWP Amsterdam. 2015 215 blz

Websites :

www.richtlijnenjeugdhulp.nl

www.ncj.nl

www.wijkteamswerkenmetjeugd.nl

www.1gezin1plan.nu

De implementatie van deze training vindt plaats in samenwerking met Lindez. Met behulp van werkplekopdrachten zullen deelnemers gaan oefenen met de verschillende onderdelen.